

Helena Potočnik Migracije so priložnost za razvoj

Ljudje se selijo že od nekdaj; selili so se nomadi, da bi našli rodovitno zemljo in boljše razmere za življenje, številni so bežali z domače zemlje zaradi vpadov ljudstev, kot so bili Huni ali Turki; z željo, da bi obogateli, so svoje domove zapuščali konkvistadorji v srednjem veku in po toliko preteklih letih, desetletjih, stoletjih tudi današnji čas ni izjema – menim, da nam migracije kljub negotovosti, ki jo prinašajo s sabo, lahko omogočijo vsesplošen razvoj, če jim to dopustimo.

Mnogi nimajo ustreznih pogojev za življenje, pa naj bo vzrok narava – podnebne spremembe – ali revščina, in migracije predstavljajo eno izmed rešitev tovrstnih težav. Primer selitve zaradi podnebnih sprememb so migranti iz Oceanije, na primer nekdanji prebivalci otokov Kiribati ali Tuvalu. Ti so med prvimi na planetu so občutili negativne posledice segrevanja ozračja, zaradi katerega se soočajo z dviganjem gladine morske vode, vdiranjem slane vode, ki uničuje pridelek, in sušo. Veliko prebivalcem teh otokov dodatno breme predstavlja še revščina. Mnogi vidijo v selitvi najboljšo rešitev in možnost, da si prebivalci teh otokov zagotovijo svetlejšo prihodnost. Po drugi strani pa je ta rešitev dobra le za tiste, ki si jo lahko privoščijo; mnogi namreč nimajo materialnih sredstev za selitev, s tem pa imajo toliko manj upanja, da jim bo uspelo pobegniti pred grozečimi posledicami podnebnih sprememb.

Selitve ciljnim državam lahko pomagajo pri razvoju, migrantom pa predstavljajo boljše možnost zaposlitve oziroma zaslužka, zagotovilo varnosti pred vojno in podobnimi izrednimi stanji v državi. V Evropo na primer prihajajo predvsem vojni imigranti iz bližnjevzhodnih držav, kot so Sirija, Afganistan, Irak in druge. Zdi se mi pravilno in hkrati plemenito, da gostujoče države poskrbijo zanje, saj tako upoštevajo eno temeljnih človekovih pravic, to je pravica do življenja, saj bi bilo v nasprotnem primeru, če države beguncem ne bi omogočile varnega zatočišča, to zanje v veliko primerih smrtno. Če gostujoča država poskrbi za hitro integracijo beguncev, za njihovo izobrazbo, zdravje, bo to državi prineslo še en plus in to so novi dejavni člani družbe, ki lahko prispevajo k njenemu razvoju, med drugim kot delovna sila, saj imigranti lahko k razvoju gospodarstva prispevajo nove sposobnosti in širijo svoje znanje. Pri integriranju v novo okolje pa se lahko marsikaj zaplete. Eden izmed vzrokov je človeški odpor do sprememb; človeško družbo si lahko predstavljamo kot živ organizem, ki skuša ohranjati homeostazo. Ko v družbo pride tujek, za katerega družba misli, da ji bo škodoval – čeprav je tak sum ustvarjen le na podlagi stereotipov in strahu pred neznanim –, ga nikakor noče sprejeti vase. Zavedati bi se bilo treba, da ni vse, kar je novo ali drugače, slabo. Imigranti veliko tvegajo, ko zapustijo svoj dom, zato mnogi tvegajo še na področju poslovanja in v gostujoči državi ustanovijo nova, čeprav sprva mogoče manjša podjetja, ki odpirajo nova delovna mesta, in s tem zopet pripomorejo k večji državni blaginji, saj pomagajo zmanjšati odstotek brezposelnih v državi. Veliko ljudi pa je tako zaposlenih z mislijo na konkurenco v delovnem okolju in podobne negativne posledice sprejemanja migrantov, da možnih pozitivnih sprememb sploh ne opazi. Migracije bi nam v resnici lahko pomagale na poti do razvoja; med drugim do razvoja človeške rase, saj nas lahko prek svojih pozitivnih posledic naučijo videti svet prek zidov in meja, ki jih ustvarjamo s predsodki in strahom pred spremembami.

Profitirajo lahko tako države, iz katerih so migranti prišli, kot gostujoče države, kamor so se naselili. Gostujoče države imajo poleg novih dejavnih članov družbe, novih delovnih mest in drugih že naštetih prednosti še kar nekaj pridobitev, ki lahko pripomorejo k razvoju, če te države sprejemajo delovne migrante in zanje skrbijo. Med drugim je ena od prednosti njihova prilagodljivost; ker migranti iz drugih držav niso tako vezani na določen kraj v gostujoči državi kot na primer domačini na svoj dom, se lažje naselijo tja, kjer jih najbolj potrebujejo. Prav tako lahko pomagajo pri reševanju demografskih problemov, kot je prevlada starega, nedejavnega prebivalstva; v 50. letih prejšnjega stoletja se je na primer v Združene države Amerike priselilo veliko v povprečju mlajšega prebivalstva, kot je bilo v državah zaposlenega, kar je omogočilo vzpostavitev ravnotežja v gospodarstvu in upokožitev starejše generacije delavcev. Dilema, ki se pojavi, pa

je, koliko ljudi in katere od njih sprejeti. Trenutno domove zapušča ogromno ljudi, ampak tudi gospodarstvo v razvitih državah ima omejene zmožnosti; vsaka država lahko vzdržuje le določeno število prebivalcev, če pa je gostota prebivalstva prevelika, lahko pride do pomanjkanja. To je še en znak, da družba potrebuje spremembe, če se hoče razviti. Če razvite države sveta po svojih najboljših zmožnostih nudijo pomoč migrantom, zmanjšujejo število ljudi, ki živijo v pomanjkanju, hkrati posredno pomagajo državam, iz katerih so migranti prišli in omogočajo svetovni napredek, prav tako pa svojim rojstnim državam lahko pomagajo migranti. Mnogi na primer pošiljajo del svojega zaslužka svojim družinam, kar lahko pomaga gospodarskemu stanju v državi in seveda njihovim družinam. Domačim državam pomagajo tudi migranti, ki so se preselili v tujino za omejen čas, saj po vrnitvi domov lahko širijo znanje, ki so ga pridobili, učijo domačine svojih novih sposobnosti ali celo ustanovijo podjetja in uvajajo nove metode dela, kar je velikega pomena za razvoj gospodarstva v državi. Menim, da migracije res pomagajo tako ciljnim kot domačim državam migrantov.

Migracijam so bili priča ljudje v vseh zgodovinskih obdobjih. Ko gledamo v preteklost in jo primerjamo s sedanostjo, pa lahko vidimo, da se je družba v resnici razvila – med drugim tudi zaradi migracij –, saj vendar govorimo o obstoju razvitih držav. Kako bi lahko bile države razvite, če se družba ne bi razvijala? V nekaterih krajih se je sicer razvila hitreje kot drugod, a napredek je kljub vsemu viden. Zdi se mi pomembno, da migracije vidimo kot priložnost in jih podpiramo, saj imajo potencial, da migrantom omogočijo boljše življenje, pripomorejo k razvoju gostujočih in domačih držav ter vsem skupaj odpirajo boljšo prihodnost.